

VÝROČNÍ TÉMA RODINNÉ KOMISE 2020

Všem Národním radám SFŘ a Františkánské mládeže

Vážení bratři a sestry SFŘ a YOUFRA,

Pokoj a vše dobré:

Toto je páté téma z cyklu, který zasíláme všem bratrským společenstvím. Na základě závěrů Generální kapituly z roku 2014 navrhujeme, abyste je rozjímalí ve svých místních bratrských společenstvích. Vyzýváme vás: Podporujte modlitbu a konstruktivní dialog v rodině. Tam, kde je to vhodné a nezbytné: podporujte formaci manželských a rodinných skupin.

(Konst. 24.2).

Pro rok 2020 navrhujeme k reflexi a zapojení toto téma:

“Konstruktivní dialog v rodině”

Naší snahou je posilovat rodinná pouta pomocí dialogu a setkávání v rodině. Na webové stránce CIOFS (www.ciofs.org) zveřejňujeme každé čtyři měsíce materiál s různými tématy o rodině, o kterých mohou bratři a sestry uvažovat.

Toto téma navržené pro rok 2020 je výchozí a každé bratrské společenství by ho mělo podle svých potřeb vyhodnotit a přemýšlet nad tím. Doporučujeme, aby iniciativy přijaté na základě tohoto doporučení různými bratrskými společenstvími byly oznámeny prostřednictvím sekretariátu CIOFS adresované Rodinné Komisi do srpna 2020.

Kéž nám všem Pán žehná a ať nás Svatá rodina doprovází ve všech podnětech v zájmu rodiny.

Silvia Diana

Předsedkyně Rodinné Komise

VÝROČNÍ TÉMA 2020

“konstruktivní dialog v rodině”

Rodinná komise: Silvia Diana OFS, Jenny Harrington OFS,

Fr. Francis Dor OFM Cap.

Překlad z italského do angličtiny: Mary Stronach OFS

Draží bratři a sestry, pokračujeme ve sdílení se o našich životech v rodině v této nabídce pro formaci pro místní bratrská společenství SFŘ a YOUFRA. Tento návrh na rok 2020 je výbornou výzvou pro dnešní rodiny, proto vás povzbuzujeme, abyste o tom společně přemýšleli.

Naše Generální Konstituce, článek 24.2, říká:

—spiritualita rodiny a manželství a přístup křesťanů k problémům rodin by se měly stát tématem pro dialog a sdílení zkušeností;

PRACOVNÍ NÁVRH:

se skládá ze tří dynamických částí: POZORUJ, ROZVAŽUJ A KONEJ.

1. POZORUJME

V této části vás zveme k přečtení některých myšlenek bratří a sester SFŘ, to by nám mělo pomoci poznat naši realitu ve vztahu k tomuto tématu.

... Rodina je školou lásky, privilegovaným prostorem, ve kterém se začíná budovat láska mezi manžely, mezi rodiči a dětmi a také je to rodina, kde děti objevují lásku Kristovu. Dialog by se neměl nikdy z rodiny vytratit. K dialogu bychom se měli povzbuzovat a podporovat každý den.

Konstruktivní dialog podporuje důležité hodnoty jako je úcta, komunikace, tolerance ostatních a

schopnost přijímat chyby. Neměl by to být monolog, ale raději prezentace myšlenek všech členů rodiny tak, aby každý měl příležitost vyjádřit se v atmosféře klidu a svobody.

Právě dialog je jedním z kritických faktorů dnešní doby; jednak z důvodu oboustranné ztráty důvěry mezi manžely, tak také z důvodu převahy jednoho z manželů nad druhým a stejně tak z důvodů generačních konfliktů mezi rodiči a dětmi. Následkem těchto dramatických situací nastává vzrůstající neschopnost vést dialog, nedostatek času a prostoru pro budování rodinných vztahů, nedostatek komunikace, neochota sdílet myšlenky, to způsobuje, že každý čelí svým těžkostem sám a zklamání se nakonec stává typickým znakem této situace. Závislost na médiích a sociálních sítích se stává faktorem podřívajícím konstruktivní dialog v rodině....

Mirtha Ferreira OFS, Paraguay

V jakékoliv lidské a duchovní oblasti najdeme slovo, které vyjadřuje zároveň rozličné potřeby a současně příležitosti a opatření pro zdokonalení. Tato potřeba nutí člověka, aby našel cesty, jak toho dosáhnout. To je osobní a komunitní výzva. Převáděno na prostředí rodiny, můžeme říct, že obrovská potřeba nějaké záliby vzrůstá den za dnem a potom se pro změnu zvrhne v úplnou krizi lidského bytí, jeho sociálního bytí, jeho identity být Božím synem (dcerou).

Svatý františek z Assisi, "muž obejmutí", nám ukazuje důležitost blízkých vztahů tváří v tvář a formování, jak se stávat rodinou, a právě v rodinném prostředí je „přítomnost“ také životně důležitá. V přítomnosti komunikujeme, dialog to doplňuje, a spolehlivý pár potřebuje budovat bratrství...budovat společenství rodiny.

V této době z různých důvodů nejsou členové rodiny přítomni v rodině. Domovy se podobají autoservisům – přijdeme, najíme se, odpočíváme a znovu odcházíme pracovat nebo studovat. Kde je rodina? Pokud v ní nejsou její členové, není možné vést dialog a pokud zde není dialog, přispíváme k osamělosti lidí, bez naděje a bez příležitosti zažít zkušenost vrůstát do společenství, do bratrství, do rodiny.

Takže považujeme přítomnost za první krok ke konstruktivnímu dialogu. Vlastní přítomnost vyjadřuje naši schopnost být k dispozici, a ne jenom doprovázet...ale také schopnost naslouchat, nejenom pasivně, ale skutečně poslouchat a slyšet, co kdo říká, přijímat to a porozumět a odpovídat a v této dynamice můžeme vyjadřovat své potřeby, myšlenky a návrhy.

Vložíme tak svůj díl do každodenního budování všestranného společenství rodiny.

Ana María Raffo Laos, Perú

V tomto neosobním a chaotickém světě se rodina vzápětí stává zázemím citové podpory (Horton, 1979).

Od nepaměti je rodina privilegovaným a nenahraditelným prostorem pro kvalitní lidské vztahy, kde každá osoba, která se sdílí v srdci domova, má požehnání v růstu, učení, socializaci a rozvoji svého plného potenciálu a on/ona bude také toto všechno sdílet později v dalších vztazích takovým způsobem, jak to tito lidé zakoušeli při svém dospívání a vývoji.

K dosažení tohoto cíle, je nezbytné, aby rodina ochraňovala své členy silnými citovými vazbami s důvěrou, podporou, láskou a pochopením – to ať jsou kořeny, které posilují jednotu rodiny a zároveň jsou denně předávány do zdravých vztahů s ostatními v budoucnosti.

Toto tedy ustanovuje základní úkol pro rodinu – upravit špatné přístupy, pokyny a vzájemné reakce založené na odstupu, lhostejnosti, násilí, jako i situace, které vytvářejí v rodině napětí a nesnesitelné místo pro život a rozvoj.

Každý den je výzvou, aby se náš domov proměnil v bezpečné a harmonické místo, kde se každý může vždy nadechnout a obnovit znovu síly, aby mohl čelit těžkostem, které ho potkají v současném světě, ve kterém žijeme a který je zamořený individualismem, anonymitou a odstupem nebo virtuálními vztahy.

Virginia Satir (1991), zmiňuje dva typy, mezi kterými se rodiny pohybují. Ačkoliv se mohou zdát extrémní, vymezují mezi sebou prostor pro konečné rozhodnutí rodin stát na obou stranách.

Tyto typy rodin jsou podle autorky označeny jako pečující rodiny a na druhé straně konfliktní rodiny. V té první skupině jsou pak lidé, kteří si váží sami sebe a jsou schopní si vážít stejně i ostatních, jednají přímo, jasně, příjemně komunikují, jsou přizpůsobiví, jsou otevření změnám, jsou vždy přístupní a sebejistí, propojují sociální prostředí.

Na druhé straně, pokud lidé žijí v konfliktní rodině, pak se podceňují, jsou uzavření a nekomunikují, nejsou přímí, jsou sarkastičtí, nejsou přizpůsobiví.

Ale dobrou zprávou je, že pokud se rodina domnívá a pochopí, že jde špatnou cestou, může se změnit tak, aby se stala zdravou.

Proto je dialog, jako prostředek k setkávání se s potřebami členů, tolik potřebnou strategií k uzdravení podstaty rodiny.

Tento dialog musí být založen na lásce, odpuštění, rozpoznání chyb a bratrském napomínání, stejně jako na velké dávce trpělivosti, tolerance a respektu k odlišnostem a rytmu každé osoby, ale nejdůležitější je uchovat si víru a naději, že se rodina může změnit, když se každý bude snažit uchovat jednotu a dosáhnout cíle plánu, který Bůh vložil do jeho srdce.

Fanny Rojas Vargas OFS, Costa Rica

2. ROZVAŽUJME

Postsynodní apoštolská exhortace *Amoris Lætitia* našeho papeže Františka nám pomůže přemýšlet o dialogu v našich rodinách

Přečtěme si text pečlivě:

136. Dialog je nezbytný pro zakoušení, vyjádření a výchovu k lásce v manželství a rodinném životě. Avšak může být pouze ovocem dlouhého a náročného učení. Muž a žena, mladí lidé a dospělí komunikují rozdílně. Mluví rozdílnými jazyky a jednají různě. Náš způsob pokládání otázek a odpovídání na ně, tón, který používáme, naše načasování a mnoho dalších faktorů určuje, jak dobře komunikujeme. Potřebujeme si vyvinout spolehlivé postoje, které vyjadřují lásku a povzbuzují věrohodný dialog.

137. Získej čas, kvalitní čas. To znamená být připraven naslouchat trpělivě a pozorně všemu, co druhá osoba chce říct. To vyžaduje sebekázeň a nemluvit, dokud není ten správný čas. Místo nabízení názoru a rady, potřebujeme si být jistí, že jsme slyšeli všechno, co druhá osoba měla říct. To znamená pěstovat si vnitřní ticho, které nám umožní naslouchat druhým osobám bez duševního nebo citového rozrušení. Nebud'me uspěchaní, dejme stranou všechny naše vlastní potřeby a obavy, a vytvořme prostor. Často ten druhý partner nepotřebuje řešení jeho problému, ale pouze být vyslechnut, cítit, že někdo zná jeho bolest, jeho zklamání, strach, zlobu, naděje a sny.

Jak často slyšíme stížnosti jako: „On mě vůbec neposlouchá“. „Dokonce když se zdá, že ano, ve skutečnosti dělá něco jiného“. „Mluvil jsem s ní a cítil jsem, jak se nemůže dočkat, až skončím.“

„Když jsem s ní mluvil, pokusila se změnit téma, nebo mi odměřeně odpověděla a ukončila konverzaci.“

138. vytvoř si návyk dávat skutečnou důležitost druhým osobám.

To znamená oceňovat je a uznávat jejich právo na život, přemýšlet, jak je učinit šťastnými. Nikdy nezlehčuj, co říkají nebo si myslí, dokonce i když musíš vyjádřit svůj názor. Každý může něčím přispět, protože oni mají své vlastní životní zkušenosti, dívají se na věci z jiného úhlu pohledu, a mají své vlastní starosti, schopnosti, pochopení a vhled.

Měli bychom být schopni přijímat pravdu jiných osob, hodnotu jejich nejhlubších záležitostí, a co je to, o čem se pokoušejí komunikovat, i když třeba agresivně.

Musíme si zkusit chodit v jejich botách a zkusit nahlédnout do jejich srdcí, proniknout jejich nejhlubší touhy, a vzít to v úvahu pro příští dialog.

139. Mějte otevřenou mysl.

Neuvízněte trčet při zemi ve svých vlastních omezených myšlenkách a názorech, ale buďte připraveni je změnit a rozvinout. Kombinace dvou rozdílných způsobů myšlení může přinést syntézu, která obohatí oba. Jednota, kterou hledáme, není uniformita, stejnost, ale jednota v rozdílnosti, smířená

rozmanitost. Bratrské spojení je obohaceno respektem, oceněním navzdory rozdílností, s výhledem přinášejícím společné dobro. Potřebujeme se osvobodit od pocitu, že všichni musíme být podobní. Určitá bystrost je také třeba jako prevence proti ustrnutí, které by mohlo překážet procesu dialogu. Například, pokud se začnou vynořovat těžké pocity, mělo by se s nimi jednat citlivě, pro případ, že by mohly narušit dynamiku dialogu. Schopnost říct co si myslím bez urážení druhého je důležité. Slova mají být pečlivě volena tak, aby neurážela, zvláště pokud diskutujeme složitá témata. Vyjádření názoru by nikdy nemělo ventilovat hněv nebo způsobit zranění.

Povýšený tón pouze poslouží ke zranění, zesměšnění, obvinění a ublížení druhých. Mnoho neshod mezi páry není kvůli důležitým věcem. Většinou se jedná o obyčejné věci. Co změnil náladu je ale způsob, jakým to bylo řečeno a postoj, se kterým to bylo řečeno.

140. Ukaž rozrušení a strach druhé osobě.

Láska překonává dokonce ty nejhorské bariéry. Pokud někoho milujeme, nebo se cítíme být někým milovaní, můžeme lépe pochopit, o čem se pokouší komunikovat. Zastrasování druhého jako nějakého rivala je znakem slabosti a nutnosti mít převahu. Je velmi důležité zakládat svou pozici na dobrém výběru, přesvědčení nebo hodnotách, a ne na potřebě zvítězit argumenty nebo si zajistit pravdu.

141. Nakonec, uvědomme si, že pro užitečný dialog musíme mít co říct. Může to být pouze plodem vnitřního bohatství získaného čtením, osobním přemýšlením, modlitbou a otevřeností světu kolem nás. V opačném případě bude konverzace nudná a jednoduchá. Když ani jeden z manželů na tom nebude pracovat, a bude mít velmi malý skutečný kontakt s ostatními lidmi, rodinný život se stane dusným a dialog ochuzeným.

3. KONEJME

- Jaké stránky mého vnitřního života musím změnit, abych zlepšil společný dialog v mé rodině?
- Jaký je vztah mezi nedostatkem dialogu a předáváním víry rodičů dětem?
- Jaké jsou hlavní těžkosti, s nimiž se potýkají dnešní rodiny z pohledu nutnosti pro oba rodiče být v práci, starat se o ostatní a vlivu technologií?
- Jak oslovují rodinu současné témata dětské a pubertální deprese, sebevraždy, potraty a neochota plánovat čistý život dospívajících?
- Jak pečujeme o prostor k setkávání a o konstruktivní dialog mezi rodinami ve světě?

4. MODLEME SE:

Sdílejme Modlitbu ke Svaté Rodině a každý přinesme fotky své rodiny, které budou předloženy během modlitby s představením členů rodiny.

(překlad Miroslava Brigita Čejchanová)